

Tobias Priset 2014 til Sten Eirik W. Jacobsen

Sten Eirik W. Jacobsen. Foto: Linda Lindell, Karolinska Institutet

Sveriges største private forskerpris, Tobias Priset, er tildelt Sten Eirik Wælggaard Jacobsen (f. 1961), professor ved Karolinska Institutet i Stockholm og University of Oxford i Storbritannia. Jacobsen er en av verdens ledende forskere innenfor området hematopoese og mottar prisen for «banebrytende forskningsbidrag innen feltet blodcelledanning, særlig identifisering av faktorer som regulerer bloddannende stamcellers modningsprosess, noe som har stor betydning for resultatene ved stamcelletransplantasjon».

Sten Eirik W. Jacobsen tok medisinsk embetseksamen i Bergen i 1987 og doktorgraden samme sted i 1992. Fra 1996 arbeidet Jacobsen ved Lunds universitet der han i 2000 ble utnevnt til professor i stamcellebiologi. I 2006 ble han også utnevnt til professor i stamcellebiologi ved Weatherall Institute of Molecular Medicine ved University of Oxford i Storbritannia.

Hans forskning er fokusert på stamceller i blodsystemet, hvordan disse danner kroppens ulike blodceller og immunsystemet, samt hva som skjer når kroppen går fra å produsere normale blodceller til å produsere kreft i blodsystemet – leukemi. Jacobsen har identifisert stamceller og viktige forstadier til blod-danning samt faktorer som regulerer deres modning.

Det er Kungliga Vetenskapsakademien som deler ut Tobias Priset etter avtale med Tobias Stiftelsen. Prisen er på 10,1 millioner svenske kroner, fordelt på et forskningstilskudd på 2 millioner per år i fem år samt en personlig pris på 100 000 svenske kroner.

Prisen deles ut til en forsker i ett av de nordiske landene (Sverige, Danmark, Norge, Finland, Island) etter nominering fra alle de nordiske universitetene.

Overrekkelsen ble foretatt ved akademiets årlige sammenkomst 15. januar 2014, og prisen ble delt ut av kronprinsesse Victoria av Sverige.

Tobias Stiftelsen har som formål å støtte forskning på stamcelletransplantasjoner og blodsykdommer som kan behandles med stamcelletransplantasjon.

Forskningspris fra EU til Knut Boe Kielland

Knut Boe Kielland. Foto: privat

Knut Boe Kielland (f. 1948) har mottatt en forskningspris fra EUs overvåkingsorgan for rus og avhengighet (EMCCDA) for sitt vitenskapelige arbeid *All-cause and liver-related mortality in hepatitis C infected drug users followed for 33 years: a controlled study* publisert i *Journal of Hepatology* i januar 2013.

Kielland har vært allmennpraktiker på Hov i Land siden slutten av 1970-årene og overlege ved det som tidligere het Statens senter for opiatavhengige. Han avslutter sin kliniske karriere med en avhandling om langtidsoppfølging av de mange hundre rusavhengige han har behandlet gjennom flere ti år.

Distriktsmedisinsk pris til Øystein Lappegard

Øystein Lappegard. Foto: Tom Sundar

Øystein Lappegard (f. 1952), kommuneoverlege i Ål, er tildelt Anders Forsdahls Pris 2013 for sitt lange virke som doktor og samfunnsmedisiner i norsk distriktshelsetjeneste.

Lappegard har spesielt bidratt til å utvikle og styrke samhandling mellom ulike tjenestenivåer og intermedisære tjenester og har vært helt sentral i å bygge opp et desentralisert helseforskningsmiljø i Hallingdal.

I begrunnelsen for pristildelingen var det tre forhold som ble trukket frem: hans distriktsmedisinske praksis og innovasjon, hans praktiske og administrative arbeid og hans akademiske arbeid og forskning.

Prisen mottok han på Nidaroskongressen i oktober 2013.